

ע"פ 30098/10/14 - גאבר חבקה, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 ינואר 2015

ע"פ 30098-10-14 חבקה נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערער

גאבר חבקה, ת"ז 039243787

ע"י ב"כ עו"ד סולימאן עאמר

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

הערעור בתמצית

1. בפנינו ערעור הנאשם, (להלן: "המערער"), על פסק דינו של בית המשפט השלום בעכו (כב' השופט וויליאם חאמד) שניתן ביום 03/09/14 במסגרת ת.פ. 55324-10-12, לפיו הרשיע בית משפט קמא את המערער, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, (להלן: "חוק העונשין"). בהמשך להרשעתו, גזר בית משפט קמא על המערער עונש של שלושה חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי המערער לא יעבור בתקופת התנאי את העבירה בה הורשע בתיק נשוא הערעור ויורשע בה. הערעור מופנה כנגד עצם הרשעת המערער בניגוד להמלצת שירות המבחן ובהתאם כנגד הטלת עונש של מאסר מותנה במקום של"צ.

כתב האישום המתוקן וההליך בבית משפט קמא

2. ביום 04/03/14 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודה המערער בעובדות כתב האישום המתוקן. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי במועד הרלוונטי לכתב האישום שימשו רס"ר י' ב' ורס"ר י' פ' כשוטרי סיור ומילאו תפקידם כדין במסגרת משמרת סיור (להלן: "השוטרים"). ביום 29/10/12 בשעה 12:00 או בסמוך לכך, בכפר ורדים, הבחינו השוטרים במערער נוהג ברכב ומבצע עבירת תנועה והורו לו לעצור בצד הכביש. בעוד השוטרים יושבים בניידת ורושמים דו"ח תנועה למערער, ניגש המערער לניידת והחל לגדף את השוטרים, תוך שהוא מאחל להם ולבני משפחתם שיחלו בסרטן ותוך שהוא מאיים בפגיעה שלא כדין בשוטרים באומרו שיזרוק עליהם עמוד 1

רימון וזאת בכוונה להפחידם ולהקניטם.

3. עוד באותו יום (04/03/14) ובהמשך להודאתו של המערער בעובדות כתב האישום המתוקן, הרשיע בית משפט קמא את המערער כאמור בביצוע עבירה של איומים. בהכרעת דינו ציין בית משפט קמא, כי אמנם כתב האישום כנגד המערער תוקן באופן מהותי. ואולם לעמדת בית משפט קמא העובדה שהמערער נעדר עבר פלילי אינה מצדיקה כשלעצמה חריגה מהכלל המורה כי בית המשפט ירשיע נאשם שאשמתו הוכחה.

לצד זאת צוין, כי אין באמור כדי לשלול את סמכותו של בית המשפט לבטל את ההרשעה בסופו של יום על רקע תסקיר שירות המבחן שיוגש וטיעוני הצדדים לעונש. לנוכח האמור, דחה בית משפט קמא את המשך הדיון בתיק לשמיעת טיעונים לעונש ולקבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער, תוך שהוא מורה לשירות המבחן להתייחס בתסקירו לבקשת המערער לבטל את הרשעתו.

4. ביום 13/08/14 התקבל לתיק בית משפט קמא תסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער. מהתסקיר עולה, כי המדובר בצעיר, אשר ככל הנראה גדל בסביבה משפחתית תומכת, ניכר כי במהלך השנים גילה יכולות תפקודיות תקינות, סיים 12 שנות לימוד במגמה מקצועית, השתלב בתעסוקה, ובשנים האחרונות הקים עסק עצמאי.

אשר לעבירה נשוא כתב האישום המתוקן, ציין שירות המבחן, כי ככל הנראה פעל המערער באופן אימפולסיבי, בהעדר הפעלת שיקול דעת מותאם, זאת בניסיון להשיב לעצמו באופן לא מודע, תחושות כבוד וערך. לעמדת שירות המבחן, המערער ביטא בפניהם חרטה על התנהלותו, עם זאת התקשה לבחון ולהכיר בחלקים האלימים שבאישיותו.

עוד התרשם שירות המבחן, כי ההליך המשפטי שהתנהל בעניינו של המערער, מהווה גורם מרתיע ומשמעותי מפני הישנות התנהגות דומה בעתיד, כך שהסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד אינו גבוה.

בנסיבות העניין, לנוכח גילו של המערער, היעדר מעורבות פלילית נוספת והיותו דמות משמעותית בסיוע להוריו, המליץ שירות המבחן להטיל על המערער ענישה חינוכית בדמות של"צ בהיקף של 150 שעות. בהתייחס להרשעתו בדין, נוכח גילו של המערער ועל מנת שלא לפגוע ביכולתו להתפרנס ולא לחסום עבורו אפשרויות תעסוקתיות בעתיד, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו של המערער בדין.

5. ביום 03/09/14 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש ועוד באותו יום גזר בית משפט קמא דינו של המערער. בית משפט קמא קבע בגזר דינו, כי המדובר בעבירה הפוגעת בעקרון שלטון החוק ואשר נועדה להטיל אימה על שוטרים במהלך מילוי תפקידם. בית משפט קמא לא מצא כי מתקיימים נימוקים מיוחדים המצדיקים חריגה מהכלל שנקבע בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "**הלכת כתב**"), המורה כי נאשם שאשמתו הוכחה יורשע בדין. לגישת בית משפט קמא, שירות המבחן לא מתאר בתסקיר נסיבות מיוחדות, לרבות, ביחס להעדר עבר פלילי של המערער והודאתו במיוחס לו, שיש בהם כדי להצדיק הימנעות מהרשעתו, וזאת שעה שהימנעות מהרשעה כאמור תפגע באינטרס ההרתעה.

בנסיבות העניין, קבע בית משפט קמא, כי מתחם העונש הראוי, נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל של חמישה חודשים.

לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בגדרי המתחם, ציין בית משפט קמא כי העבירה בה הורשע המערער מהווה כישלון יחיד שלו, כך שאין הדבר מלמד על אורחות חייו ככלל. כן ציין בית משפט קמא, כי הוא ייחס משקל של ממש לאמור בתסקיר שירות המבחן באשר למצבם הרפואי המיוחד של הורי המערער ואשר בגינו דואג המערער לצרכיהם של הוריו ותומך בהם.

לנוכח האמור, הטיל בית משפט קמא על המערער עונש מאסר על תנאי בן שלושה חודשים כמפורט בסעיף 1 לפסק הדין, המצוי ברף הנמוך של מתחם הענישה, תוך הימנעות מהטלת רכיב ענישה של של"צ על מנת שלא לפגוע במקור פרנסתו של המערער.

תמצית טענות הצדדים

6. ב"כ המערער טען במסגרת הודעת הערעור, כי שגה בית משפט קמא עת הרשיע את המערער והשית עליו את עונש המאסר על תנאי בהיותו עונש חמור בנסיבות המקרה. לטענת ב"כ המערער, מהראיות החלקיות שנשמעו בפני בית משפט קמא עולה, כי גם השוטר י' פ' שהיה מעורב באירוע נשוא כתב האישום המתוקן, איים על המערער במילים "בא לי להרוג אותך" ואף הודה באמור בחקירתו. בעניין זה הפנה המערער לעמודים 24-26 לפרוטוקול הדיון מיום 04/03/14. כן טען ב"כ המערער, כי מדברי המערער בתחילת ההקלטה שבוצעה במהלך האירוע, ניתן להבחין כי כבר בתחילת אותה הקלטה זועק המערער לעבר השוטרים מדוע הם מאיימים עליו ורוצים לרסס אותו ולירות בו באקדח. עוד נטען, כי מהראיות שהוצגו בפני בית משפט קמא עולה הרושם, כי השוטרים נהגו כלפי המערער בגסות ובברוטאליות תוך שפעלו תחת זעמם למשמע גידופיו של המערער וכך גם ניתן להתרשם מהחבלות שנגרמו למערער כפי שהדבר הובא במהלך הדיון בפני בית משפט קמא וכי עקב המקרה, נזקק המערער לטיפול רפואי ואובחן כי הוא סובל מחבלות בראשו, כתפיו, ידו הימנית וגבו העליון.

הוסיף וטען ב"כ המערער, כי שגה בית משפט קמא כאשר לא מצא לנכון לאמץ את המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו. זאת שעה שמהתסקיר עולה התרשמות חיובית מהמערער תוך התחשבות בנסיבותיו. בעניין זה הפנה ב"כ המערער לאסופה של פסקי דין והחלטות שיפוטיות, לרבות: בש"פ 261/11 **מדינת ישראל נ' ברמוחה**, [פורסם בנבו], (13/01/13). עוד נטען בהקשר זה, כי שגה בית משפט קמא, עת קבע, כי במקרה הנדון אין המדובר בנסיבות מיוחדות המצדיקות אי הרשעה. נטען, כי עיון בפסיקה מעלה, כי במקרים בהם מצא בית המשפט, כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרת העבירות, הוטלו עונשים קלים יותר לרבות של"צ, מבלי שנרשמה הרשעה. כן נטען, כי בניגוד לקביעתו של בית משפט קמא, הרשעה והטלת עונש מאסר על תנאי על המערער פוגעים בפרנסתו של המערער עשרות מונים זאת מאחר שהדבר מוביל לכך כי המערער בהיותו עצמאי לא יוכל לגשת למכרזים, כאשר תנאי להגשת מועמדות למכרזים עם משרדים ממשלתיים הינה תעודת יושר.

במסגרת הדיון שהתנהל בפנינו ביום 08/01/15 חזר ב"כ המערער על טיעוניו כפי שבאו הדברים לידי ביטוי בהודעת הערעור וביקש לבחון את התיק דנן על רקע פסק הדין שניתן בע"פ 43351-08-14, **אלמיו נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (24/11/14), (להלן: "**פסק דין אלמיו**"), במסגרתו בוטלה הרשעת הנאשם. לטענת ב"כ המערער המדובר במקרים דומים בנסיבותיהם המחייבים פסיקה שווה.

לנוכח כל האמור, טען ב"כ המערער כי המקרה הנדון הוא מאותם מקרים בודדים ונדירים בהם האינטרס הציבורי אינו מחייב הרשעה, ומשכך ביקש לקבל את הערעור ולבטל את הרשעתו של המערער.

7. בטיעוניה בפנינו ביום 08/01/15, ביקשה ב"כ המשיבה לדחות את הערעור, ולטענתה הרשעת המערער הינה בדין יסודה.

לטענת ב"כ המשיבה, כאשר מדובר בבקשה לביטול הרשעה כבענין הנדון הותוו בפסיקה שני תנאים מצטברים שעל נאשם המבקש זאת לעמוד בהם. התנאי הראשון, עניינו בשאלה האם ההרשעה פוגעת פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. והתנאי השני עניינו בשאלה האם סוג העבירה מאפשר הימנעות מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. בהקשר זה נטען, כי אמנם המערער עובד בעסק עצמאי, ואולם לא הוצג על ידו ולו בדל ראיה כי הוא עובד עם מוסד כזה או אחר של המדינה ולא הצביע על פגיעה קונקרטית בו. כן נטען, כי גם אם המערער היה מצביע על פגיעה קונקרטית, הרי שבמקרה הנדון מדובר בסוג עבירה ובנסיבות ביצוע שאינן מאפשרות הימנעות מהרשעה. באשר ליתר טענות ב"כ המערער, טענה ב"כ המשיבה, כי אין להתייחס אליהן משאלה אינן מופיעות בתיאור העובדות שבכתב האישום המתוקן עליו הסכימו הצדדים.

אשר על כן, טענה ב"כ המשיבה, כי למעשה לא עמד המערער בשני התנאים המצטברים כמפורט לעיל, וביקשה לדחות כאמור את הערעור ולהותיר את הרשעת המערער על כנה, וזאת שעה שיש צורך בהעברת מסר לציבור, בדמות של אי סלחנות כלפי אנשים המרגישים צורך לפגוע באנשי אכיפת החוק, גם אם מדובר באיום מילולי ולא במעשה פיזי.

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור על נספחיה, ולאחר ששמענו את טענות הצדדים בפנינו ביום 08/01/15, הגעתי למסקנה כי אין מקום להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא ועל כן אציע לחבריי לדחות את הערעור. זאת, מן הנימוקים שיפורטו להלן.

עיקר טענות המערער מופנות כנגד עצם הרשעתו וכפועל יוצא מכך כנגד עונש המאסר על תנאי שהושת עליו. ידוע, כי הכלל המנחה בהליך הפלילי הוא שנאשם שהוכחה אשמתו יורשע בדין והימנעות מהרשעה היא חריג לכלל שיופעל במקרים נדירים, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. בהלכת כתב נקבעו שני תנאים מצטברים שבהתקיימותם ניתן יהיה להימנע מהרשעת הנאשם: התנאי הראשון, הוא שיש בהרשעת

הנאשם כדי לפגוע פגיעה חמורה באפשרות שיקומו; והתנאי השני, הוא שסוג העבירה מאפשר בנסיבות העניין לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. ראו גם: רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (10/11/14); ע"פ 7348/11 **מדינת ישראל נ' שמעון אוזן**, [פורסם בנבו], (26/12/11). על רקע האמור, עולה כעת השאלה, האם המקרה הנדון נופל בגדר אותם מקרים חריגים ונדירים אשר קיימת לגביהם הצדקה להימנע מהרשעת המערער. על שאלה זו סבורה אני כי יש להשיב בשלילה.

9. בעניינינו, טען המערער, כי הותרת הרשעתו על כנה תביא לפגיעה קשה בפרנסתו, ואולם בפועל לא עלה בידי המערער להצביע על פגיעה קונקרטית כאמור. בהקשר זה, טענות המערער לפיהם הותרת ההרשעה על כנה תביא לכך שהוא לא יוכל להגיש מועמדות למכרזים עם רשויות המדינה נותרו טענות בעלמא שעה שלא הובאה כל תשתית ראייתית לדבר וכן משעולה כי בפועל המערער החל לעבוד בעסק עצמאי מזה כשנתיים, ולא הביא כל ראיה שיש בה כדי להעיד כי הוא נקשר או עתיד להיקשר בחוזה כלשהו במסגרת עבודתו עם רשות כזו או אחרת של המדינה. ומכאן שהמערער לא הצביע על נזק קונקרטי כלשהו באשר לעתידו התעסוקתי.

10. לצד זאת, אין ולא יכולה להיות מחלוקת, כי מעשי המערער אשר בוצעו כלפי שוטרים המבצעים את תפקידם הינם חמורים ביותר. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי המערער החל לגדף את השוטרים תוך שהוא מאחל להם ולבני משפחתם שיחלו בסרטן ומאיים עליהם בפגיעה שלא כדין באומרו כי יזרוק עליהם רימון. חומרה יתרה יש לראות במעשיו של המערער שעה שהמעשים האמורים נעשו בעוד שהשוטרים ישבו בניידת ורשמו למערער דו"ח תנועה לאחר שהנ"ל נתפס מבצע עבירת תנועה. לנוכח חומרת העבירה המיוחסת למערער ובפרט לנוכח העובדה כי עבירה זו בוצעה כלפי שוטרים בשעת מילוי תפקידם, אין ספק כי הדבר מחייב הטלת ענישה מרתיעה שיש בה כדי להעביר מסר הן למערער והן לכלל הציבור, כי פגיעה בשלטון החוק אינה מסוג העניינים שהחברה תסבול. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ג'ובראן ב- רע"פ 5579/10 **קריה נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (02/08/10), שם נקבע, כדלקמן:

"לשוב ולהזכיר כי הדעת אינה סובלת שימוש בביטויים כה נלוזים גזעניים ומעוררי חלחלה כנגד שוטרי משטרת ישראל, אשר עושים את עבודתם נאמנה למען שמירת הסדר הציבורי ובטחון הציבור, ואף מסכנים את חייהם לשם כך...חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה והעלבה כה קשה של נציגי החוק..."

ראו גם:

רע"פ 3589/14 **לוזון נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (10/06/4).

אציין עוד, כי לא נעלמה מעיניי ואף לא מעיני בית משפט קמא כעולה מגזר דינו, המלצת שירות המבחן, אשר המליץ כאמור להימנע מהרשעתו של המערער, ואולם סבורה אני, כי אין בהמלצת שירות המבחן כדי לחייב את בית המשפט לאמץ את ההמלצה, ולטעמי, בנסיבות העניין ולנוכח הפגיעה החמורה שבמעשי המערער בשלטון החוק ואנשי אכיפת החוק, צדק בית משפט קמא משלא קיבל את ההמלצה. יש לציין בהקשר זה, כי בית המשפט אינו כבול להמלצת שירות

המבחן שאינו מופקד על הראייה הכוללת, הבוחנת גם שיקולים נוספים על פני טובתו של המערער שעיקרם, בטובת הכלל ובאינטרס הציבורי. יפים לעניין זה דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 2669/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3) 685, עמ' 691-690, בקבעו:

"חוות דעת שירות המבחן מתמקדת בפן השיקומי הנוגע להם ואילו חובת בית המשפט לתת דעתו לשיקולים הכוללים של ההליך הפלילי וביניהם לעניינים ששירות המבחן אינו מופקד עליהם".

11. זאת ועוד, לא מצאתי מקום לקבל את טענת ב"כ המערער לפיה יש לבחון את עניינו על רקע הדברים שנקבעו בפסק דין אלמיו. בהקשר זה אציין, כי ידוע שענישה היא לעולם אינדיבידואלית, כך שלא ימצא תיק שזהה בכל מרכיביו ומאפייניו לתיק אחר. ראו: ע"פ 7153/09 טל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (27/10/09). סבורני, כי המקרה שבפנינו נבדל מהמקרה שעלה בפסק דין אלמיו במספר היבטים, כך שאין הדבר מחייב גזירה שווה בשני המקרים. יש לציין כי להבדיל מהעניין שבפנינו בעניין אלמיו צלח הנאשם את התנאים המצטברים שנקבעו בהלכת כתב שעה שעלה בידו להוכיח פגיעה קונקרטית בו שבאה לידי ביטוי בכך שעל רקע הרשעתו נאלץ הנאשם להפסיק עבודתו כמאבטח ברכבת ישראל ובנוסף גם נסיבות המקרה היו שונות. לנוכח האמור, סבורני, כי אין בהחלטה שהתקבלה בפסק דין אלמיו כדי להשליך או לחייב כאמור גזירה שווה במקרה הנדון, משכך, דין טענת המערער בהקשר זה אף להידחות.

12. בשולי דבריי אעיר, כי לא מצאתי מקום להתייחס לטענות המערער ביחס לאלימות שהופעלה כלפיו לכאורה על ידי השוטרים כפי שהדברים באו לידי ביטוי לטענתו במסגרת העדויות החלקיות שנשמעו בפני בית משפט קמא, וזאת לנוכח העובדה, כי טענות המערער בהקשר האמור חורגות מהתשתית העובדתית המפורטת בכתב האישום המתוקן שהמערער הודה בו במסגרת הסדר טיעון. יפים לעניין זה דבריו של כבוד השופט נ' סולברג בע"פ 1338/10 חפוטה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (07/02/13), בקבעו כדלקמן:

"בהקשר של הסדרי טיעון אין לבית המשפט אלא העובדות בהן הודה הנאשם. בית המשפט אינו רשאי להביא בחשבון לצורך גזירת הדין עובדות שלא בא זכרן בכתב האישום בו הודה נאשם לצורכי הסדר טיעון. בפרשה אחרת הדגשתי כי: "יובהר כי מקום בו ההרשעה מתבססת על עובדות כתב האישום המתוקן לצרכי הסדר טיעון, בית המשפט שמאשר את ההסדר כבול לתשתית העובדתית המפורטת בכתב האישום בו הודה הנאשם ואין מקום לסטות מתשתית זו [ראו והשוו: ע"פ 4907/11 מרעי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.11.2012), פסקה 5]".

לצד זאת יובהר, כי ככל שעומד המערער על טענותיו כנגד התנהלות השוטרים כלפיו ביום האירוע, לרבות הטענות בדבר הפעלת כוח ואלימות על ידי השוטרים, פתוחה בפניו הדרך לפנות לרשויות הרלוונטיות שיבחנו טענותיו לגופן.

13. לנוכח כלל השיקולים כפי שפורטו לעיל, סבורני, כי בית משפט קמא איזן נכונה בין נסיבותיו האישיות של המערער כפי שהדברים באו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן לבין חומרת העבירה בה הורשע המערער ומידת הפגיעה בשלטון החוק ולבסוף הטיל על המערער לטעמי ענישה מקלה בדמות של עונש מאסר על תנאי בלבד. משכך לא

מצאתי מקום להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא, זאת אף על רקע הכלל לפיו, אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעותיה של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים של סטייה ברורה ממדיניות הענישה הנהוגה. במקרה הנדון לא מצאתי כאמור שהענישה שהוטלה על המערער חורגת ממדיניות הענישה הנהוגת במקרים דומים. ראו: ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בגבול], (04/12/13).

14. בהינתן כל האמור, הגעתי כאמור לכלל מסקנה כי אין המדובר במקרה המצדיק הימנעות מהרשעתו של המערער. משכך, וככל שתישמע דעתי, אציע לחבריי לדחות את הערעור, ולהותיר את פסק דינו של בית משפט קמא על כנו.

בטינה טאובר, שופטת

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט א' אליקים:

אני מסכים.

**אברהם אליקים,
שופט**

הוחלט פה אחד לדחות את הערעור, כאמור בפסק דינה של השופטת טאובר.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ה,
22 ינואר 2015, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.
**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

**אברהם אליקים,
שופט**

בטינה טאובר, שופטת